

**Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, Nowy Jork,
9 grudnia 1948 r. 1**

(DzU z 1952 r., nr 9, poz. 9 i nr 31, poz. 213)

(Opuszczono klauzulę promulgacyjną i wstęp)

Artykuł I

Umawiające się Strony potwierdzają, że ludobójstwo, popełnione zarówno w czasie pokoju jak podczas wojny, stanowi zbrodnię w obliczu prawa międzynarodowego, oraz zobowiązują się zapobiegać tej zbrodni i karać ją.

Artykuł II

W rozumieniu Konwencji niniejszej ludobójstwem jest którykolwiek z następujących czynów, dokonany w zamiarze zniszczenia w całości lub części grup narodowych, etnicznych, rasowych lub religijnych, jako takich:

- a) zabójstwo członków grupy,
- b) spowodowanie poważnego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia psychicznego członków grupy,
- c) rozmyślne stworzenie dla członków grupy warunków życia, obliczonych na spowodowanie ich całkowitego lub częściowego zniszczenia fizycznego,
- d) stosowanie środków, które mają na celu wstrzymanie urodzin w obrębie grupy,

Artykuł III

Następujące czyny podlegają karze:

- a) ludobójstwo,
- b) zmowa w celu popełnienia ludobójstwa,
- c) bezpośrednie i publiczne podżeganie do popełnienia ludobójstwa,
- d) usiłowanie popełnienia ludobójstwa,
- e) współudział w ludobójstwie.

Artykuł IV

Winni ludobójstwa lub któregośkolwiek z czynów, wymienionych w Artykule III, będą karani bez względu na to, czy są konstytucyjnie odpowiedzialnymi członkami rządu, funkcjonariuszami publicznymi czy też osobami prywatnymi.

Artykuł V

Umawiające się Strony zobowiązują się do wydania, zgodnie z ich konstytucjami, przepisów prawnych koniecznych dla wykonania postanowień niniejszej Konwencji, a w szczególności do skutecznego karania winnych ludobójstwa lub innych czynów, wymienionych w Artykule III.

Artykuł VI

Osoby oskarżone o ludobójstwo lub inne czyny wymienione w Artykule III będą sądzone przez właściwy trybunał państwa, na którego obszarze czyn został dokonany, lub przez międzynarodowy trybunał karny, którego kompetencja będzie obejmowała te Umawiające się Strony, które kompetencję tę przyjmą.

Artykuł VII

Ludobójstwo i inne czyny wymienione w Artykule III nie będą uważane za przestępstwa polityczne, o ile chodzi o dopuszczalność ekstradycji.

Umawiające się Strony zobowiązują się w takich przypadkach dokonywać ekstradycji zgodnie z ich ustawami i obowiązującymi traktatami.

1 Polska złożyła zastrzeżenia do art. art. 9 i 12. "Co się tyczy artykułu IX, Polska nie uważa się za związaną postanowieniami tego artykułu, uważając, że zgoda wszystkich stron w sporze stanowi w każdym poszczególnym przypadku konieczny warunek wniesienia sprawy przed Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.

"Co się tyczy artykułu XII, Polska nie przyjmuje postanowień tego artykułu, uważając, że Konwencja powinna stosować się do terytoriów nieautonomicznych, włącznie z terytoriami powierniczymi.

Artykuł VIII

Każda z Umawiających się Stron może zwrócić się do właściwych organów Narodów Zjednoczonych o przedsięwzięcie przewidzianych w Karcie Narodów Zjednoczonych środków, które uznają za odpowiednie dla zapobieżenia i stłumienia aktów ludobójstwa lub innych czynów wymienionych w Artykule III.

Artykuł IX

Spory pomiędzy Umawiającymi się Stronami, dotyczące wykładni, stosowania lub wykonania niniejszej Konwencji, jak również spory, dotyczące odpowiedzialności państwa za ludobójstwo lub inne czyny wymienione w Artykule III, będą oddawane do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na żądanie którejkolwiek Strony w sporze.

Artykuł X

Konwencja niniejsza, której teksty chiński, angielski, francuski, rosyjski i hiszpański posiadają jednakową moc obowiązującą, będzie nosiła datę 9 grudnia 1948 r.

Artykuł XI

Konwencja niniejsza będzie do dnia 31 grudnia 1949 r. otwarta do podpisania dla każdego członka Narodów Zjednoczonych oraz dla każdego państwa nie będącego członkiem Narodów Zjednoczonych, do którego Ogólne Zgromadzenie skierowało zaproszenie do podpisania.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne będą złożone Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

Po 1 stycznia 1950 r. może do Konwencji niniejszej przystąpić każdy członek Narodów Zjednoczonych i każde państwo nie będące członkiem Narodów Zjednoczonych, które otrzymało zaproszenie wspomniane powyżej.

Dokumenty przystąpienia będą złożone Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

Artykuł XII

Każda z Umawiających się Stron może w każdym czasie przez zawiadomienie o tym Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych rozciągnąć moc obowiązującą Konwencji niniejszej na wszystkie lub niektóre tylko obszary, za których politykę zagraniczną Strona ta ponosi odpowiedzialność.

Artykuł XIII

W dniu złożenia pierwszych 20 dokumentów o ratyfikacji lub przystąpieniu Sekretarz Generalny sporządza protokół, którego odpis prześle każdemu państwu, które jest członkiem Narodów Zjednoczonych, oraz każdemu wspomnianemu w Artykule XI państwu, które nie jest członkiem Narodów Zjednoczonych.

Konwencja niniejsza wejdzie w życie 90 dnia od daty złożenia dwudziestego dokumentu o ratyfikacji lub przystąpieniu.

Każda ratyfikacja lub przystąpienie, dokonane po tej dacie, nabierze skutków prawnych 90 dnia od daty złożenia dokumentu o ratyfikacji lub przystąpieniu.

Artykuł XIV

Konwencja niniejsza pozostaje w mocy w ciągu 10 lat od daty jej wejścia w życie.

Pozostanie ona w mocy na dalsze kolejne 5-letnie okresy dla tych Umawiających się Stron, które nie wypowiedzą jej przynajmniej na 6 miesięcy przed upływem bieżącego okresu.

Wypowiedzenie następuje przez pisemne zawiadomienie, skierowane do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Artykuł XV

Gdyby ilość uczestników tej Konwencji na skutek wypowiedzeń spadła poniżej 16, Konwencja straci moc obowiązującą od daty, w której ostatnie wypowiedzenie stanie się

ważne.

Artykuł XVI

Każda Umawiająca się Strona może w każdym czasie zażądać rewizji Konwencji niniejszej przez pisemne zawiadomienie Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Zgromadzenie Ogólne postanowi, jeżeli to uzna za stosowne, jakie kroki należy przedsięwziąć w związku z takim żądaniem.

Artykuł XVII

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych będzie zawiadamiał wszystkich członków Narodów Zjednoczonych oraz wszystkie wspomniane w Artykule XI państwa, które nie są członkami Narodów Zjednoczonych:

- a) o wszystkich podpisach, ratyfikacjach i przystąpieniach otrzymanych zgodnie z Artykułem XI,
- b) o zawiadomieniach otrzymanych zgodnie z Artykułem XII,
- c) o dacie, w której niniejsza Konwencja wchodzi w życie zgodnie z Artykułem XIII,
- d) o wypowiedzeniach otrzymanych zgodnie z Artykułem XIV,
- e) o wygaśnięciu mocy obowiązującej Konwencji stosownie do Artykułu XV,
- f) o zawiadomieniach otrzymanych zgodnie z Artykułem XVI.

(Artykuły XVIII – XIX opuszczono)